

סוציולוגיה

חברות - מאמרים

החידה הסינגפורית / גבי וימן וברוך נבו
מיליוני אנשים לבד / ריקי כהן

המצגת נערכה ע"י עידו גלדי
כל הזכויות שמורות לוויסקול לימודים מקוונים בע"מ

חינוך להישגים:

תלמידי סינגפור מגיעים למקום הראשון בעולם בתחרויות עולמיות במתמטיקה ובמדעים, התלמידים מגיעים בתלבושת אחידה מגוהצת עם עניבות. החינוך מושתת על תחרות נוקשה ועל לחץ מתמיד להישגים בכל מחיר.

שלטון מרכזי:

דיקטטורי, ריכוזי, רב עוצמה שמקדם את רווחת התושבים ואת החינוך והכלכלה מתוך הקפדה על מלחמה בשחיתות ובשיעור הפשיעה והסמים (רמת הפשיעה נמוכה מאוד). נאמנות לאדם, למשפחה ולמדינה- ממשלת סינגפור יוזמת קמפיינים עתירי תקציב לקידום תודעת המשפחה וחיבותה.

מגורים וסגנון חיים:
יותר מ-80% מהסינגפורים חיים בדירות משלהם.
המדינה בונה על הקרקעות שבבעלותה שיכונים ענקיים, מעניקה משכנתאות נדיבות
ובכל גוש יש בתי ספר, חנויות ועוד.
שיכונים צפופים אלו מצטיינים בניקיון מופתי. אין לכלוך על המדרכות, חזיתות
מכוערות, גרפיטי או פיסת נייר על הרצפה.

איסורים ועונשים:
אסור לעשן במקומות ציבוריים, לשאת נשק או למכור נשק, אסור למכור מסטיק
ואסור לאכול ברכבת.
הקנסות על השלכת לכלוך ברחובות הם גבוהים מאד והעונש על סחר או שימוש
כבד בסמים הוא מוות.
אסור למתוח ביקורת בפומבי על המשטר.

החידה הסינפורית/גבי וימן וברוך נבו

המאמר מדגים תהליך חברות שונה מהתהליך אותו אנו עוברים בתרבות שלנו.
לפי הגישה הפונקציונליסטית:
תהליך החברות שומר על סדר חברתי, מעביר נורמות וערכים החשובים לתרבות
וכן תורם לפיקוח החברתי (אנשים מתנהגים לפי הנורמות).

סוכני חברות - סוכני החברות שמתבטאים במאמר הם:
מערכת החינוך שמושתתת על תחרות נוקשה ומעודדת קונפורמיות והשגיות מגיל הגן ועד האוניברסיטה.
הממשלה מדרבנת הצטיינות על ידי מערך תגמולים למצייתים לנורמות ולמצטיינים ונוקטת סנקציות שליליות קשות ביותר על הפרת הנורמות.
התקשורת מעודדת ציות לנורמות על ידי שידורים בכל רשתות הטלוויזיה, הרדיו ושלטי החוצות.

לפי גישת האינטראקציה הסימבולית:
לאזרחים ולשלטון הגדרת מצב משותפת המבוססת פרשנות סמלית זהה והסכמה
על הערכים הבסיסיים והנורמות החשובות לקיום החברה. אם כי ההסכמה מושגת
באמצעים של הפחדה.

חברות מדכא:

המאמר כולו עוסק בתהליך החברות של תושבי סינגפור והדרכים של החברה (במקרה זה השלטון) כדי שהערכים והנורמות של התרבות השלטת ייטמעו ביחיד. תהליך החברות שמתואר הוא קשוח במיוחד מאחר שהערכים והנורמות המקובלים בו הם מאד מוגדרים, ברורים ונוקשים.

ההשפעה החברתית באה לביטוי בסנקציות החיוביות והשליליות של החברה לציות או לעברה על הנורמות, והחשש מקלון ציבורי. החברות המדכא מתבטא בעונשים קשוחים גם עבור עברות התנהגות קלות ותגמולים גבוהים שניתנים בעבור ציות לנורמות ולערכים החברתיים.

גם האיסור על התנגדות וביקורת לשלטון שהפרה שלה גוררת עונשים קשוחים לחברות המדכא.

קונפורמיות:

את הקונפורמיות והציות לנורמות ניתן למצוא בכך שלמרות הכמות הרבה של האיסורים והעונשים כמעט ולא נעשה שימוש בעונשים עצמם.
לא מעתיקים בבחינות, שומרים על ניקיון.
הדבר המפחיד ביותר את הסינגפורים זה ביזיון פומבי וחרדה זו משרתת את הקונפורמיות והציות לכללים ולנורמות.

סייבר ספייס - מרחב התקשורת באמצעות האינטרנט.
סייבר - קיברנטיקה - מדע העוסק במערכות מחשוב ותקשורת.
אנשים מנהלים בשני העשורים האחרונים את חייהם החברתיים באמצעות האינטרנט
ומקימים עוד ועוד קהילות וירטואליות.

המקום השלישי - המקום שאליו אנו הולכים לאחר העבודה ולפני המשפחה, כמו הפאב הכנסייה, מכון הכושר וכד'.

הסייבר ספייס הפך למקום השלישי המועדף על רבים - רבות מהקהילות ברשת - המתאפיינות בגרעין משתתפים קבוע הפועל בזמן רציף דיו - חוצות בסופו של דבר את גבול המסך, וחבריהן מקיימים קשרים אישיים לא רק באמצעי תקשורת וירטואליים.

המאמר מספר על מפגש של נשים שאמנם לא נפגשו פיזית לפני כן, אבל מכירות היכרות עמוקה באמצעות פורום "הורות" באינטרנט, שקיים כבר כחמש שנים באחד האתרים הישראליים הגדולים. הסיבה הרשמית לחברות בקהילה היא סטאטוס האימהות.

הנשים משתפות כמעט כל היבט בחייהן ומספרות עלי. הן חולקות דרך הפורום חוויות ובעיות מחיי היומיום האינטימיים ביותר, קשיים בעבודה, יחסים עם הבוס, עם בני הזוג והילדים, ושאר סיטואציות מהמציאות הישראלית.

התקשורת הדיגיטלית האנונימית מאפשרת למשתתפים בה להמציא את עצמם מחדש, לטוב ולרע להעניק לעצמם לא רק כינוי אלא גם פרטים אוטוביוגרפיים ואישיותיים שלא תמיד משקפים את המציאות. האפשרות לברוא את עצמך מעניקה למשתתפים חופש עצום. אנשים ביישנים, יכולים להפוך בפורומים לפעילים במיוחד ואף למנהיגים בעלי סמכות בדינאמיקה הקהילתית.